

[Domov](#) > ... > [Sodni Postopki](#) > [Civilne Zadeve](#) > [Katero Sodišče Je Pristojno?](#) > [Sweden](#)

Katero sodišče je pristojno?

Vsebino zagotavlja



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Švedska

1 Ali se moram obrniti na redno civilno sodišče ali na specializirano sodišče (na primer delovno sodišče)?

Civilnopravne spore praviloma obravnava redno sodišče splošne pristojnosti (*allmän domstol*). Tožbo je treba vložiti pri pristojnem okrožnem sodišču (*tingsrätt*).

Delovno sodišče (*arbetsdomstol*) je edino specializirano sodišče na Švedskem, ki obravnava civilnopravne spore. Za posebne vrste zadev so pristojna tudi nekatera okrožna sodišča. Informacije o pristojnosti teh sodišč so na voljo [vodgovoru na vprašanje 3 v nadaljevanju](#).

Več informacij o rednih sodiščih splošne pristojnosti je na voljo [tukaj](#), o specializiranih sodiščih pa [tukaj](#).

Nekatere civilnopravne spore obravnavajo organi, ki niso prava sodišča. Švedski izvršilni organ (*Kronofogdemyndigheten*) lahko v poenostavljenem postopku v okviru skrajšanega postopka stranki naloži plačilo ali odredi druge ukrepe. Odločitve tega organa se lahko izpodbijajo pri okrožnem sodišču. Nekatere vrste sporov v zvezi z najemi ali zakupi obravnavajo razsodišča za najem (*hyresnämnder*) ali razsodišča za zakup (*arrendenämnder*).

2 Kako lahko izvem, na katero sodišče naj se obrnem, kadar so pristojna redna civilna sodišča (tj. sodišča, ki so pristojna za take zadeve)?

2.1 Ali obstaja razlika med nižjimi in višjimi rednimi civilnimi sodišči (npr. okrožna sodišča kot nižja sodišča in regionalna sodišča kot višja sodišča) in če je tako, katero sodišče je pristojno za mojo zadevo?

Vse civilnopravne zadeve se praviloma najprej predložijo najnižjemu sodišču, tj. okrožnemu sodišču.

2.2 Krajevna pristojnost (je sodišče v mestu A ali mestu B pristojno za mojo zadevo?)

2.2.1 Splošno pravilo krajevnosti

Postopek je praviloma treba začeti v kraju stalnega prebivališča toženca. Šteje se, da ima fizična oseba stalno prebivališče v kraju, v katerem je vpisana v register prebivalstva. Informacije o tem, kje je oseba vpisana v register prebivalstva, je mogoče dobiti pri davčni upravi (*Skatteverket*) (telefon: +46 856485160). Za pravne osebe se načeloma šteje, da so rezidenti v kraju svojega registriranega sedeža.

Postopek je mogoče začeti pred švedskim sodiščem, tudi če oseba ne prebiva na Švedskem. Če toženec nima stalnega prebivališča, se lahko postopek začne pred sodiščem v kraju njegovega začasnega prebivališča ali, v nekaterih primerih, v kraju njegovega zadnjega stalnega ali začasnega prebivališča. V nekaterih civilnopravnih sporih se lahko postopek začne pred švedskim sodiščem, tudi če ima toženec stalno prebivališče v tujini. Če ima toženec na Švedskem v lasti premoženje ali če je na Švedskem sklenil pogodbo, je to odločilno za določitev

pristojnosti.

V mednarodnih zadevah je treba upoštevati, da švedske določbe o sodni pristojnosti veljajo samo na območjih, ki so pod švedsko pristojnostjo. Švedska pristojnost večinoma pomeni, da je švedsko sodišče pristojno na podlagi nacionalnih določb o pristojnosti sodišč. Pri tem je treba upoštevati tudi morebitne veljavne mednarodne sporazume. Najpomembnejše za Švedsko so uredba Bruselj I, Bruseljska konvencija in Luganska konvencija, s katerimi se urejajo vprašanja pristojnosti sodišč, če ima toženec stalno prebivališče v državi, ki je zajeta z navedeno uredbo ali konvencijama. V njih je med drugim zlasti navedeno, da se navezne okoliščine, na podlagi katerih se lahko tožba v zvezi z obveznostjo plačila vložijo v kraju, kjer ima toženec premoženje, ne smejo uporabiti, če gre za osebo, ki ima stalno prebivališče v državi članici ali državi pogodbenici konvencije.

2.2.2 Izjeme od splošnega pravila

2.2.2.1 Kdaj lahko izbiram med sodiščem v kraju stalnega prebivališča toženca (sodišče, ki ga določa splošno pravilo) in drugimi sodišči?

Uporablja se več določb o pristojnosti, v skladu s katerimi se lahko tožba vložijo pri sodišču, ki ni sodišče v kraju stalnega prebivališča toženca. Različni mednarodni dogovori, kot so uredba Bruselj I ter Bruseljska in Luganska konvencija, vsebujejo tudi pravila o pristojnosti več sodišč.

Najpomembnejša švedska pravila o pristojnosti več sodišč so:

- oškodovanec lahko vložijo tožbo v kraju storitve škodnega dejanja ali povzročitve škode. Načeloma se ta določba ne uporablja v primeru kršitve pogodbe. Odškodninska tožba zaradi kaznivega dejanja se lahko vložijo v povezavi s kazenskim pregonom;
- potrošniki lahko v potrošniških zadevah, ki vključujejo majhne zneske, postopek zoper trgovca začnejo pred svojim sodiščem;
- zadeve v zvezi s pogodbeno obveznostjo plačila se v nekaterih primerih lahko predložijo v kraju sklenitve pogodbe. Nasprotno pa švedsko pravo ne vsebuje določb o pristojnosti sodišča v kraju izvršitve pogodbe;
- tožba zoper trgovca, ki se nanaša na spor v povezavi s poslovno dejavnostjo, se lahko v nekaterih primerih vložijo v kraju poslovanja;
- zadeve v zvezi z varstvom in vzgojo otrok, nastanitvijo in pravicami do stikov praviloma obravnava sodišče v kraju stalnega prebivališča otroka (glej tudi poglavje Starševska odgovornost – Švedska);
- preživninske zadeve praviloma obravnava sodišče v kraju stalnega prebivališča toženca, tožbe za ugotovitev očetovstva, zakonske zadeve in zadeve v zvezi s starševsko odgovornostjo (varstvo in vzgoja otrok ter njihova nastanitev) pa lahko obravnava tudi drugo sodišče.

2.2.2.2 Kdaj moram izbrati drugo sodišče namesto sodišča v kraju stalnega prebivališča toženca (sodišče, ki ga določa splošno pravilo)?

Švedsko pravo določa več pravil o izključni pristojnosti, v skladu s katerimi je treba postopek začeti pred izrecno določenim sodiščem. Pravila o izključni pristojnosti vsebujejo tudi različni mednarodni dogovori, kot so uredba Bruselj I ter Bruseljska in Luganska konvencija. Če se zadeva, zajeta s katerim koli izmed teh pravil, vložijo pri sodišču, ki ni izključno pristojno, sodišče te zadeve ne sme obravnavati.

Najpomembnejša švedska pravila o izključni pristojnosti so:

- stvarnopravne spore mora večinoma obravnavati sodišče v kraju, v katerem je premoženje;
- za odločanje v nekaterih stvarnopravnih sporih je izključno pristojno zemljiško in okoljsko sodišče (*markoch miljödomstol*) oziroma rzsodišče za najem ali zakup. Tudi to je odvisno od tega, kje je premoženje;
- za zadeve v zvezi z dedovanjem je pristojno sodišče v kraju stalnega prebivališča pokojnika;
- za spore v zvezi z zakonsko zvezo in delitvijo premoženja med zakoncema je pristojno sodišče v kraju stalnega prebivališča ene izmed strank;
- če je za obravnavanje spora pristojno delovno sodišče, postopka ni mogoče začeti pred rednim sodiščem splošne pristojnosti v kraju stalnega prebivališča toženca;
- za spore v zvezi s konkurenčnim pravom, tržnim pravom, okoljskim pravom, pomorskim pravom in pravom intelektualne lastnine pogosto obstajajo posebne določbe, v skladu s katerimi je pristojno samo eno sodišče;
- za obravnavo nekaterih zahtevkov v zvezi z izvrševanjem tujih sodnih odločb je izključno pristojno švedsko pritožbeno sodišče (*Svea hovrätt*).

2.2.2.3 Ali lahko stranki izbereta sodišče, ki običajno ne bi bilo pristojno?

Stranki se lahko dogovorita, da spor lahko obravnava oziroma ga mora obravnavati določeno sodišče. To je tako imenovani dogovor o pristojnosti. Tak dogovor mora biti sklenjen v pisni obliki. Dogovor lahko določa izključno pristojnost enega sodišča. Stranki se lahko dogovorita tudi, da je pristojno sodišče, ki v skladu s pravili običajnega prava sicer ni pristojno. Za pristojna lahko določita tudi več sodišč.

Načeloma mora sodišče, ki sta ga stranki določili kot pristojno, zadevo, ki mu je predložena, sprejeti v obravnavo. To pa ne velja, če je dogovor v nasprotju s katerim izmed pravil o izključni pristojnosti. Če ena izmed strank trdi, da je dogovor o pristojnosti neveljaven, mora sodišče proučiti tudi to, pri čemer se lahko izreče za nepristojno.

Sodišče, ki sicer ne bi bilo pristojno, postane pristojno, če toženec ne trdi, da zadevo obravnava napačno sodišče (tako imenovani tihi dogovor). To pa ne velja, če obstajajo izključna pravila o pristojnosti, ki jih mora sodišče preučiti po uradni dolžnosti. Vendar sodišče vprašanja, ali je zadeva predložena v nasprotju s splošnim pravilom, pravili o pristojnosti več sodišč ali dogovorom o pristojnosti, ne prouči samodejno. Na nepristojnost sodišča se je treba sklicevati, ko stranki prvič predložita stališča v zadevi. Če toženec ne predloži stališč in mora sodišče izdati zamudno sodbo, mora sodišče proučiti, ali je pristojno.

3 Kako lahko izvem, na katero sodišče naj se obrnem, kadar so pristojna specializirana sodišča?

Na Švedskem civilnopravne spore obravnava samo eno specializirano sodišče, in sicer delovno sodišče. Delovno sodišče obravnava delovne spore, tj. spore med delodajalci in delavci.

Za nekatere vrste civilnopravnih zadev so pristojna okrožna sodišča. Med okrožnimi sodišči je tudi pet zemljiških in okoljskih sodišč (*mark- och miljödomstolar*). Ta sodišča obravnavajo zadeve, ki jih ureja okoljski zakonik (*miljöbalken*), ter zadeve v zvezi z razlastitvijo in parcelacijo. Za pomorske zadeve je pristojnih sedem okrožnih sodišč, ki so tudi pomorska sodišča (*sjörättsdomstolar*). Oddelek za patente in gospodarske zadeve (*patent- och marknadsdomstolen*) okrožnega sodišča v Stockholmu (*Stockholms tingsrätt*) ima izključno pristojnost za obravnavanje zadev s področja intelektualne lastnine, konkurence in trženja.

Zadnja posodobitev: 28/08/2025

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.